

ABREVIERI BIBLIOGRAFICE

ABKÜRZUNGEN

AAASH	Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae Budapest, 1, 1951 și urm.
ACMIT	Anuarul Comisiunii Monumentelor Istorice. Secția pentru Transilvania, Cluj, 1, 1926—1929; 2, 1929; 3, 1930—1931; 4, 1938—1939
ActAnt Sz	Acta Antiqua et Archaeologica, Szeged, 1, 1958 și urm
ActMuz	Activitatea Muzeelor, Cluj, 1955—1956
ActaArchCarp	Acta Archaeologica Carpathica, Krakow, 1, 1958 și urm
Acta ArchKob	Acta Archaeologica, Kobenhaven, 1, 1930 și urm.
ActaMN	Acta Musei Napocensis, Cluj, 1, 1964 și urm.
Acta MP	Acta Musei Porolissensis, Zalău, 1, 1977 și urm.
Actes I CEB	Actes du I-er Congrès Européen et Balcanique
Actes VIII CISPP	Actes du VIII-e Congrès International Scientifique de Pre-et Protohistoire, Belgrad
AE	Année Épigraphique, Paris
AEM	Archaeologisch-Epigraphische Mitteilungen, Wien, 1, 1877—20, 1896
AFB	Aktuelle Fragen der Bandkeramik, Székesfehérvár, 1972
AIIA	Anuarul Institutului de Istorie (și Arheologie) din Cluj-Napoca, Cluj-Napoca, 1, 1958 și urm.
AIIN	Anuarul Institutului de Istorie Națională, Cluj (Sibiu), 1, 1921—10, 1945
AISC	Anuarul Institutului de Studii Clasice, Cluj, 1, 1928—5, 1949
AJA	American Journal of Archaeology, New York, 1, 1885 și urm.
AkadErt	Akadémiai Értesítő, Budapest, 1872—1943
AKOG	Archiv für Kunde Österreichischer Geschichtsquellen, Wien, 1848—50, 1869
Almanah Sf. Gheorghe	Muzeul Regional Sf. Gheorghe. Almanah 1879—1955, Tg. Mureș, 1955
Aluta	Aluta. Muzeul Regional Sf. Gheorghe, Sf. Gheorghe, 1, 1968, și urm.
AMET	Anuarul Muzeului Etnografic al Transilvaniei, Cluj-Napoca, 1, 1966 și urm.
Apulum	Apulum. Buletinul Muzeului Regional Alba Iulia, 1, 1939—1942; 2, 1943—1945; 3, 1947—1949; 4. Studii și comunicări. Acta Musei Regionalis Apulensis; 5, 1956 și urm.
AnB	Analele Banatului, Timișoara, 1, 1928—4, 1932
ANRW	Aufstieg und Niedergang der Römischen Welt, Tübingen, 1977 și urm.
Archaeologia	Archaeologia, Warszawa
ArchAustr	Archaeologia Austriaca, Wien, 1, 1949 și urm.
ArchÉrt	Archaeologiai Értesítő, Budapest, SN, 1, 1869 și urm.

ArchKözl	Archaeologiai Közlemények, Budapest, 1, 1859—22, 1899
ArchKorrblatt	Archäologisches Korrespondenzblatt, Mainz
ArchJug	Arheologia Jugoslavica, Belgrad, 1, 1954, și urm.
ArhMold	Arheologia Moldovei, București, 1, 1961 și urm.
ArhOlt	Arhivele Olteniei, Craiova, 1, 1920—19, 1939
ArhRozhl	Arheologicke Rozhledy, Praha, 1, 1949 și urm.
Athenaeum	Athenaeum, Pavia
Atlas 1972	The „Iron Gate” Complex Atlas, București, 1972
AVSL	Archiv des Vereins für Siebenbürgische Landeskunde, Hermannstadt (Sibiu), 1843—1915
Ausonia	Ausonia. Rivista della Società Italiana di Archeologia e Storia delle Arte, Roma
Banatica	Banatica. Muzeul Județean de Istorie Reșița, Reșița, 1, 1971; 2, 1973; 3, 1975; 4, 1977; 5, 1979; 6, 1981
B A R	British Archaeological Reports, Oxford
BCMI	Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, București
Benes Auxilia	J. Benes, Die römischen Auxiliärformationen im unteren Donauraum, in Zbornic Praci Filozoficke Fakulty Brnenske University, E—15, 1970, p. 159—209
BerRGK	Bericht der Römisch-Germanische Kommission, Frankfurt am Main, 1, 1904 și urm.
BKL	Bányászati és Kőhászati Lapok, Budapest, 1913—1927
BMI	Buletinul Monumentelor Istorice, Bócuerești
BSH	Académie Roumaine. Bulletin de la Section Historique, Bucarest
BSGR	Buletinul Societății Geografice Române, București
BulASPR	Bulletin of the American School of Prehistoric Research, Cambridge Massachusetts
CAH	Cambridge Ancient History, Cambridge
Chiron	Chiron. Mitteilungen der Kommission für Alte Geschichte und Epigraphik der Deutschen Archäologischen Instituts, München, 1, 1971 și urm.
CIL	Corpus Inscriptionum Latinarum, Berlin
Civiltà	Civiltà Romana in Romania, Roma, 1970
CL	Cercetări de Lingvistică, Cluj, 1, 1956 și urm.
CNA	Cronica descoperirilor arheologice și numismatice, București, 1, 1920—9, 1945
Crisia	Crisia. Muzeul Țării Crișurilor din Oradea, Oradea, 1, 1968 și urm.
Cumidava	Cumidava. Muzeul Județean Brașov, Brașov, 1, 1967 și urm.
CSIR	Corpus Signorum Imperii Romani
DA	Ch. Daremberg — Edm. Saglio, Dictionnaire des antiquités grecques et romaines, Paris, I—IV, 1877—1879
Dacia	Dacia. Recherches et découvertes archéologiques en Roumanie, Bucharest, 1, 1924—12, 1948; N. S. Revue d'archéologie et d'histoire ancienne, București, 1, 1957 și urm.
DACL	F. Cabrol — H. Leclercq, Dictionnaire d'archéologie chrétienne et de liturgie, Paris
Daicovicu Dacia	C. Daicovicu, Studii și articole privind istoria pământului românesc, Cluj, 1970
DictionarIVR = DIVR	Dictionar de istorie veche a României, București
DIR = D.I.R.	Documente privind istoria României, București
Diadora	Diadora. Zadar, 1, 1959—8, 1975
DDME	A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve, Debrecen
DissPann	Dissertationes Pannonicae, Budapest

- DolgCluj** Dolgozatok. Erdély Muzeum Érem és Regiségtárából, Kolozsvár (Cluj), 1, 1910–10, 1919
- DolgSzeged** Dolgozatok. A M. Kir. Horthy Miklós Tudományegyetem Régiségtudomány Intézetéből, Szeged, 1, 1925–19, 1943
- DRH = D.R.H.** Documenta Romaniae Historica. C. Transilvania, București
- EDR** Ephemeris Daco-Romana. Annuario della Scuola romana di Roma, Roma – București, 1, 1923–10, 1945
- Epigraphica** Epigraphica. Rivista italiana di epigrafia, Roma, 1, 1939 și urm.
- Epoque PPJ** Epoque prehistorique et protohistorique en Jugoslavie, Beograd, 1971
- ErdMuz** Erdély Muzeum, Kolozsvár (Cluj), 1, 1860–45, 1945
- ETTK** Értekezések a Történeti Tudományok köréből, Budapest, 1867–1915
- Evk Nyiregyháza** A Nyiregyházi Jozsa András Muzeum Évkönyve, Nyiregyháza, 1, 1958 și urm.
- L'Europe** L'Europe á la fin de l'âge de pierre, Praga, 1961
- File de Istorie** File de Istorie. Muzeul de Istorie al Județului Bistrița Năsăud, Bistrița, 1, 1971 și urm.
- FolArch** Folia Archaeologica, Budapest, 1, 1939 și urm.
- Forschungen** Forschungen zur Volks und Landeskunde, Sibiu, 1, 1958 și urm.
- Germania** Germania. Anzeiger der Römisch-Germanische Kommission des Deutschen Archaeologischen Instituts, Berlin
- GlasnikMKIM** Glasnik Muzej Kosovo i Metohija, Prštine
- GlasZM** Glasnik Zemalyskog Muzeja, Sarajevo
- Gnomon** Gnomon. Kritische Zeitschrift für die gesamte klassische Altertumswissenschaft, Berlin–München, 1, 1925 și urm.
- Goos Chronik** C. Goos, Chronik der archaeologischen Funde Siebenbürgens, Hermannstadt (Sibiu), 1876
- Grueber** H. A. Grueber, Coins of the Roman Republic in the British Museum, London, I–II, 1910
- Historica** Historica. Centrul de istorie, filologie și etnografie din Craiova, București, 1, 1970 și urm.
- HTRTE** A Hunyadmegyei Történelmi és Régészeti Társulat Évkönyve, Deva, 1, 1880–22, 1913
- Hyginus** Hygini Grammatici Liber de munitionibus castrorum. Editit A. von Domaszewski, Leipzig, 1887
- IDR = I.D.R.** Inscriptiile Daciei Romane, București, I, 1975 (diplomele militare și tăblițele cerate); II (Dacia Inferior); III, 1 (Dacia Superior – Banatul); III, 2 (Dacia Superior – Ulpia Traiana)
- ILS** H. Dessau, Inscriptiones Latinae Selectae, Berlin I, 1892; 1892; II, 1902; III, 1916
- IstMil (Christescu)** V. Christescu, Istoria militară a Daciei romane, București, 1938
- IstMitt** Istambuler Mitteilungen, Istanbul
- IstRom** Istoria României, București, I, 1960; II, 1961; III, 1964
- JOAI** Jahresheft des Osterreichischen Archaeologischen Instituts, Wien, 1, 1899 și urm
- JPM Évk** Jánus Pannonius Múzeum Évkönyve, Nyiregyháza, 1974
- JCC** Jahrbuch der k.k. Central Commission, Wien, 1856–1861; 1903–1916
- JahrbuchRGZM** Jahrbuch des Römisch-Germanischen Zentralmuseums Mainz, Mainz, 1, 1954 și urm.
- JRS** Journal of Roman Studies, London, 1, 1911 și urm.
- JSKV** Jahrbuch des Siebenbürgischen Karpatenvereins, Hermannstadt (Sibiu), 1, 1891–30, 1922

Klio	Klio. Beiträge zur alte Geschichte, Leipzig, 1, 1901 și urm
Közlemények	Közlemények az Erdély Múzeum Érem és Régiségtárából. Kolozsvár (Cluj), 1, 1941—4, 1944
KVSL	Korrespondenzblatt des Vereins für Siebenbürgische Landeskunde, Hermannstadt (Sibiu), m 1, 1878—53, 1930
Latomus	Latomus. Révue des études latines, Bruxelles, 1, 1937 și urm.
Limes 6 Sueddeutschland	Vorträge des 6. Internationales Limeskongresses in Süddeutschland, Bonn, 1964
Limes 8 Durham	Roman Frontier Studies, Durham, 1969
Limes 9 Mamaia	Actes du IX-e Congrès International d'Études sur les Frontières Romaines, Mamaia, 1972 (1974)
Limes 10 Xanten	Studien zur Militärgrenzen Roms, II. Vorträge des 10. Internationalen Limeskongresses in der Germania Inferior, Xanten, 1974 (1976)
Limes 11 Székesfehérvár	Limes, Akten des XI Internationalen Limeskongresses, Székesfehérvár, 1976, (1977)
Lucr. St. Oradea	Lucrări Științifice. Institutul Pedagogic Oradea
Macrea VDR	M. Macrea, Viața în Dacia romană, București, 1969
Marisia	Marisia. Muzeul Județean Tg. Mureș, 1, 1965 și urm.
Man	Man. A monthly record of antropological science, London 1, 1906 și urm.
Mannus	Mannus. Zeitschrift für Vorgeschichte, Würzburg—Leipzig—Bonn, 1, 1909 și urm
Marmația	Marmația. Muzeul Județean Maramureș, Baia Mare, 1, 1969 și urm.
Marsigli	L. F. de Marsigli, Danubius pannonico mysicus, I—IV, Haga—Amsterdam, 1726
Marțian Rep	I. Marțian, Repertoriu arheologic pentru Ardeal, Bistrița, 1920
Materiale	Materiale și cercetări arheologice, București, 1, 1953—8, 1962; 9, 1970; 10, 1973
MBBM	Mitteilungen aus dem Baron Brukenthalischen Museum, Hermannstadt (Sibiu), 1, 1930—12, 1948
MCC	Mitteilungen der k.k. Central Commission zur Erhaltung und Erforschung der Baudenkmäler, Wien, 1, 1856 și urm.
MPMÉvk	A Mora Ferenc Múzeum Évkönyve, Szeged, 1, 1964 și urm.
Milleker Delm	B. Milleker, Délmagyarország Régiségleletei, Temesvár, (Timișoara), I, 1897; II, 1899; III, 1906
Mitt AI	Mitteilungen des Archaeologischen Institut, Budapest
Mitr. Banat.	Mitropolia Banatului, Timișoara
MTAE	Magyar Akadémia Tudomány Évkönyvei, Budapest,
MKErt	Múzeumi és Könyvtári Értesítő, Budapest, 1, 1907—10, 1916
Neigebaur Dacien	J. F. Neigebaur, Dacien aus den überresten des klassischen Altertums, Hermannstadt (Sibiu), 1858
NumKözl	Numizmatikai Közönlöny, Budapest
NZ	Numismatische Zeitschrift, Wien
Omagiu Daicovicu	Omagiu lui C. Daicovicu cu prilejul împlinirii a 60 de ani, București, 1960
Omagiu Kelemen	Emlékkönyv Kelemen Lajos születésének 80-nadik évfordulója, Kolozsvár (Cluj), 1957
OpArch	Opuscula Archaeologica, Zagreb, 1, 1956—6, 1966
Origin	The Origin of the chipped stone industries of the Early Farming cultures in Balkans. Warszawa—Krakow, 1982
ORL B	Obergermanische-raetische Limes der Römerreiches. Abteilung B. Die Kastelle
OTTE	Orvos Természettudomány Értesítő, Budapest, 1879—1948

Petri Szilágy	M. Petri, Szilágy vármegye monographiaja, (Budapest) I—VI, 1900—1901
Peuce	Peuce. Studii și comunicări de istorie, etnografie și muzeologie. Muzeul Deltei Dunării din Tulcea, Tulcea, 1, 1970 și urm.
Pontica	Pontica. Studii și materiale de istorie, arheologie și muzeografie. Muzeul de arheologie și istorie națională Constanța, Constanța, 1, 1968 și urm.
Potaissa	Potaissa. Studii și comunicări, Turda, 1, 1978; 2, 1980; 3, 1982
PPS	Proceedings of the Prehistoric Society, Cambridge
Proble Muz	Probleme de muzeografie, Cluj, 1960; 1964
PZ	Prähistorische Zeitschrift, Berlin—Mainz, 1, 1909 și urm.
RE	Realencyclopädie der klassischen Altertumswissenschaft. Pauly—Wissowa—Kroll. Stuttgart, 1893 și urm.
RégFüz	Régészeti Füzetek, Budapest
RevArh	Revista Arhivelor, București
RevMuz	Revista Muzeelor (și Monumentelor), București, 1, 1964 și urm.
RömRum	Römer in Rumänien. Ausstellung des Römisch-Germanischen Museums in Köln und Historischen Museums Cluj (-Napoca), Köln, 1969
RoskaRep	M. Roska, Erdély Régészeti Repertoriuma, I, Kolozsvár (Cluj), 1942
RRH	Révue Roumaine d'Histoire, București
RVM	Rad Vojvodanskih Muzeja, Novisad
Saalburg Jahrbuch	Saalburg Jahrbuch. Bericht des Saalburg Museums, Frankfurt am Main, 1, 1910 și urm.
SAI	Studii și Articole de Istorie, București
Sargetia	Sargetia. Buletinul Muzeului Regional Deva (Hunedoara), Deva, 1, 1937 și urm.
SCIV(A)	Studii și cercetări de istorie veche (și arheologie) București, 1, 1950 și urm.
SCS Cluj	Studii și cercetări științifice, Cluj
SCN	Studii și cercetări de numismatică, București, 1, 1957 și urm.
SMIM	Studii și materiale de istorie medie, București
SMMIM	Studii și materiale de muzeografie și istorie militară, București, 1, 1968 și urm.
SlovArch	Slovenska Archeologia. Časopis Slovenskej Akadémie Vied, Bratislava, 1, 1953 și urm.
SitzBerWien	Sitzungsberichte der Osterreichischen Akademie der Wissenschaften, Phil-Hist. Klasse, Wien, 1848 și urm.
Slavia Antiqua	Slavia Antiqua. Časopismo poswiecone starozytnosuma slowanskim, Bratislava, 1, 1940 și urm.
SPFFBU	Sbornik Praci Filologicke Fakulty Brnenske University
Starinar	Starinar. Organ Sprskog arheoloskog društva, Beograd, 1, 1884 și urm.
StComSibiu	Studii și Comunicări. Muzeul Brukental Sibiu, Sibiu, 1, 1956 și urm.
StCom Caransebeș	Studii și comunicări. Muzeul de istorie locală și etnografie Caransebeș, Caransebeș, 1, 1975 și urm.
StCom Pitești	Studii și comunicări. Muzeul Județean de Istorie Pitești, Pitești, 1, 1969 și urm.
StCom Satu Mare	Studii și Comunicări. Muzeul Județean Satu Mare, Satu Mare, 1, 1969, și urm.

Studia	Studia Universitatis Babeş-Bolyai Cluj-Napoca, Cluj-Napoca series historia, philologia, philosophia, pedagogia etc, 1, 1968 și urm.
Studii	Studii. Revistă de istorie, București
StCl	Studii Clasice, București, 1, 1959 și urm.
Terra nostra	Terra nostra. Culegere de materiale privind istoria agriculturii, industriei alimentare, silviculturii și apelor, București, 1, 1970 și urm.
Tibiscus	Tibiscus. Muzeul Banatului din Timișoara, Timișoara 1, 1971 și urm.
T.I.R. (TIR)	Tabula Imperii Romani. L 34, Budapest, 1968; L 35 București, 1969
Torma Limes	K. Torma, A limes dacicus felső része, Budapest, 1880
Tudor OTS	D. Tudor, Orașe, țirguri și sate în Dacia romană, București, 1969
Wagner Dislokation	W. Wagner, Die Dislokation der römischen Auxiliarformationen in der Provinzen Noricum, Pannonien, Moesien und Dakien von Augustus bis Gallienus, Berlin, 1938
Ziridava	Ziridava, Studii și cercetări. Muzeul Regional Arad, Arad, 1, 1967 și urm.

Alte prescurtări

a	axa reversului monetei exprimată în cifre de pe cadranul unui ceasornic
A	adîncimea
an.	anul
av	avers
Bbl.	Beiblatt
Bez.	Bezirk
buc.	bucată; bucăți
cat.	catalog
cca	circa
cm	centimetru; centimetri
col.	coloana
com.	comuna
D; d	diametrul
db	diametrul bazei
dc	diametrul capului
df	diametrul fundului (părții inferioare a vasului)
dg	diametrul gurii
dgm	diametrul găurii de înmănușare
dm	diametrul maxim
dp	diametrul pîntecelui (vasului)
dép.	département
Doc; doc.	document
dos.	dosar
dr.	dreapta
edit.	editura
ed.	ediția
e.n.	era noastră
E; est	est
ex.	exemplar
f.	fila
fasc.	fascicula
Fig. fig.	figura (ilustrată)
Frg. frg.	fragment; fragmente

G; g	greutatea în grame
Gr; gros	grosimea
gr m	grosimea maximă
Inv; inv;	inventar
I; î; h	înălțimea
hl	înălțimea literelor
ht	înălțimea toartei
f.e.n.	înaintea erei noastre
Jh.	Jahrhundert
Jud. jud.	județul
Km; km	kilometru; kilometri
L	Lungimea
Lt	lungimea totală
Lp	lungimea păstrată
l	lățimea
lm	lățimea maximă
lp	lățimea păstrată
mm	milimetru; milimetri
Ms; ms	manuscris
m	metrul; metri
Muz; muz	muzeul
N, nord	nord
nn; n.n.	nota noastră
Nr; nr.	numărul; numerele
p.	pagina
op. cit.,	opera citată
Pl; pl.	planșa; planșele
reg.	regiune (unitate administrativ teritorială)
Rv; rv	revers (de monedă)
r-v	retro-verso
sec.	secolul; secolele
sq; sqq	sequens; sequentesque
st	stînga
str.	strada
S, sud	sud
t.	tone
urm.	următorul; următoarele
V, vest	vest
vol.	volumul; volumele
B.A.R. C-N	Biblioteca Academiei R. S. Romania, Filiala Cluj-Napoca
Arh. Stat	Arhivele Statului
B.C.S.	Biblioteca Centrală de Stat, București
B.C.U.	Biblioteca Centrală Universitară, Cluj-Napoca
B.R.V.	Biblioteca Românească Veche
C.B.R.V.	Contribuții la Bibliografia Românească veche
D.G.A.S.	Direcția Generală a Arhivelor Statului, București
M.Ap.N	Ministerul Apărării Naționale
M.St.M.	Marele Stat Major (al Armatei)
M.I.A.Z.	Muzeul de Istorie și Artă din Zalău
MIT	Muzeul de Istorie al Transilvaniei din Cluj-Napoca
IN	indice pentru inventarul părții de istorie veche din MIT